

AGENDA

woensdag 25 mei 1994

Botanische Tuin "Dr Costerus"

Een lezing over de bekende tuin aan de Zonnelaan door David Meijer du Jardin. Na een inleiding over het ontstaan van de tuin en het beheer tot nu toe, wordt u aan de hand van veel fraaie dia's meegevoerd naar vele van 'Flora's kinderen'. Er zal alle gelegenheid zijn tot discussie en het stellen van vragen.

De inleider was als hortulanus verbonden aan de Gemeentelijke Universiteits Hortus te Amsterdam. Van origine is hij botanisch tuin- en landschapsarchitect. Sedert enige tijd is hij hortulanus van de Costerus-tuin.

Als de wereld van tuinen en planten u lief is, dan mag u de inleiding van dit enthousiaste 'groenmens' niet missen! De lezing loopt vooruit op de excursie, die enkele dagen later plaats vindt.

zaterdag 28 mei

Excursie naar de Botanische Tuin "Dr Costerus"

Onder leiding van de inleider van de lezing op 25 mei, wordt een rondleiding georganiseerd door de Costerus-tuin aan de Zonnelaan 2a. Tijdstip: 11.00 uur. De verwachting is, dat op dat tijdstip de tuin al veel fraais te bieden heeft. De excursie zal ruim een uur duren en is kosteloos.

Mocht tijdens de lezing op 25 mei blijken dat de belangstelling heel groot is, dan wordt overwogen een tweede rondleiding te organiseren. Die zal dan op dezelfde dag om 13.00 uur beginnen.

Leden die niet op de lezing waren, maar toch de rondleiding willen meemaken wordt aangeraden zich op 26 of 27 mei met de secretaris in verbinding te stellen.

VAN HET BESTUUR

Zoals gebruikelijk op deze plaats een korte weergave van de belangrijkste zaken van de bestuursvergaderingen, en wel die van 19 januari en 24 februari j.l.

Op 19 januari 1994 kon de penningmeester meedelen dat de leden in 1993 ca. f2500 extra betaalden boven de vastgestelde contributie. Een meevaller waar we al op rekenden, omdat de kosten van de vereniging snel stijgen.

Voor de actie voor het herstel van de OLV-kerk aan de Naarderstraat werden nadere afspraken gemaakt. In het eerste nummer van EP van dit jaar werd de actie begeleid met een artikel. De actie moet uitmonden in een tentoonstelling van nieuw te maken werk van Gooise kunstenaars. De organisatoren vragen het Goois Museum om bij die gelegenheid werk van de tekenaar Betlem te exposeren.

Albertus Perk zal bezien in hoeverre hulp kan worden geboden bij de totstandkoming van 'omgevingsonderwijs'. Het voortgezet onderwijs staat voor de taak om in het kader van de basis-

vorming lessen te geven die zijn gericht op de eigen regio. Twee bestuursleden nemen deel aan een overleg, dat door het Goois Museum is geïnitieerd.

De suggestie voor de herbouw van het VVV-verkeershuis van Dudok is met enthousiasme overgenomen door de Rotary Hilversum-west. Men overweegt een sponsoractie.

Het archief "Korpershoek", dat door ons werd overgedragen aan het Streekarchief, wordt bestudeerd door ons lid Rob Marx. Over de verzetsactiviteiten in Hilversum in de periode '40-'45, die in dit archief beschreven staan is nog niet eerder gepubliceerd. We wachten met enige spanning op het resultaat.

De penningmeester kwam met de cijfers over 1993 en de begroting voor 1994. Er werden vragen gesteld over de besteding van de gelden voor publicaties, ledenwerfacties en vergoeding voor de inleiders van de lezingen. Maar het bestuur was unaniem in zijn waardering voor het snelle en degelijke werk van de penningmeester.

Het politiek forum van 8 februari passeerde de

revue. Het verslag van de werkgroep van de drie organisaties die de avond voorbereiden werd waar nodig toegelicht door ons nieuwe bestuurslid Rob Beker.

We zullen van de gelegenheid gebruik maken om op de hoorzitting van 20 januari onze visie te geven op de Nota Beheer Monumentale Kwaliteit (zie onze reactie in *Eigen Perk* 94-1 en die van Pas Op in dit nummer).

Ook *Eigen Perk* kwam aan de orde. De enquête is een succes geworden. Het totaal aan inzendingen belooft bijna 250. De advertentiekosten moeten worden herzien, omdat de kosten niet veel lager zijn dan de opbrengsten. In september zal hierover contact worden opgenomen met onze 'sponsors'.

De ledenwerfactie via *Ach Lieve Tijd* bracht tot het tijdstip van de vergadering al 27 nieuwe leden op en de aanmeldingen gaan nog door. Een actie in de buurt van de NCRV n.a.v. het artikel in *Eigen Perk* over de "villa Henriëtte" leverde tien nieuwe leden op.

De mening over de nieuwe omslag van het blad wordt opgeschort tot er een proef in kleur kan worden getoond.

De werkgroepen voor de lustrumviering in 1995 over de 'Omroep in Hilversum' zijn aan de slag. Alleen werkgroep 5 moet nieuw leven worden ingeblazen. Bram van der Schuyt belast zich daarmee.

De suggestie om voorlopig een opslagruimte voor ons archief te huren in het wijkgebouw van de OLV-kerk zal worden onderzocht.

Na overleg over de komende ledenavonden komt in de rondvraag nog de ruimtestudie Raadhuisland aan de orde. We zullen deze zaak bespreken met onze architectuur-adviesgroep.

In het groenstructuurplan 'Hilversum meer dan groen' zijn de inspraakresultaten verwerkt, waaronder de opvattingen van *Albertus Perk* over de brinken. Bij herinrichting van de brinken zal van onze expertise gebruik worden gemaakt, zo heeft de gemeentelijke dienst Groenvoorziening toegezegd.

Het bestuur werd bijgepraat over de ontwikkelingen rond de planvorming voor het gebied Oude Doelenplein en Spoorstraat/Kampstraat. Onze opvattingen zijn zowel in het vorige als in dit nummer van *Eigen Perk* weergegeven.

Als toegift vertelde de voorzitter over zijn 'op-

treden' in het TV-programma dat door Omroep Hilversum op 29, 30 en 31 december j.l. werd uitgezonden. De afgesproken tijd werd steeds ingekort waardoor 'ons verhaal' nauwelijks aan bod kwam. We zullen ons ernstig beraden voor we aan een volgende uitzending meewerken.

Op 24 februari 1994 kwam bij een veelheid aan ingekomen stukken een publicatie aan de orde in het blad CDActief, waarin onze standpunten over de gang van zaken rond Gooiland onjuist worden weergegeven. We besluiten daarop niet te reageren omdat we erop vertrouwen dat onze trouwe lezers deze 'preek voor eigen parochie' in het CDA-blad wel naar waarde hebben ingeschat.

De film over 'Zonnestraal' zal in maart door de VPRO worden uitgezonden. Twee bestuursleden zullen het symposium bezoeken dat op 10 maart is gewijd aan het mogelijke herstel van het complex van Duiker.

Een afvaardiging van het bestuur samen met onze adviseurs zal op 8 maart een overleg hebben met ambtenaren van de dienst Stadsontwikkeling over plannen voor die delen van de Hilversumse kern, waar historische bebouwing op de tocht staat.

De commissie voor de Forumavond van 8 februari kreeg complimenten voor de wijze waarop de avond was georganiseerd. Ook enige kritiek en suggesties voor verbetering van een dergelijke avond kwamen naar voren. Zo moet in de publiciteit meer werk worden gemaakt van persoonlijke contacten met de pers. In de opzet van de avond waren de onderwerpen 'voorgekookt' en misschien kwam het daardoor dat de zaal wat passiever reageerde dan was gehoopt. Ook de onwennigheid van de samenwerking met drie organisaties (*St. Hilversum Pas Op!*, *St. Jonge Bouwkunst* en *Albertus Perk*) speelde daarbij een rol. Toch meende het bestuur dat de avond zinvol was en we een belangrijke bijdrage hebben geleverd in de besluitvorming van het nieuwe college en de gemeenteraad.

Het overleg over 'omgevingsonderwijs' gaat op 17 maart van start. Namens het bestuur nemen Kees van Aggelen, Jan Lamme en Ed van Mensch daaraan deel.

Ondanks de voorbeeldige voorbereiding van prof. Ruijsenaars is er zorg bij het bestuur over

de schaal en detaillering van het voorlopige plan voor het nieuwe Hof van Holland (zie *Eigen Perk* 94-1, blz. 12-14).

Het nieuwe jasje van *Eigen Perk* werd positief ontvangen. Bewoners van de omgeving van de voormalige Ripolin-fabriek krijgen een exemplaar van het tijdschrift cadeau, met het verzoek lid te worden van de vereniging.

De opslag van archiefmateriaal in het gebouw van de OLV-kerk is te duur in relatie tot het gebodene. Besloten werd om voorlopig voor een jaar een ruimte in 'Ons Gebouw' aan de Havenstraat te huren, waar de archieven kunnen worden opgeslagen en geraadpleegd op nog te publiceren vaste tijdstippen.

Op de vraag van de beheerder van het Goois Museum, Ed van Mensch, bleek het bestuur bereid ten laste van het publicatiefonds in te tekenen op 200 exemplaren van een boek over Hilversumse vaandels. Wel willen we meedenken over een definitieve titel voor het boek.

We overwegen een herdruk van het aardige boekje van Dominee van Yssum uit 1767 over het dorp Hilversum.

De secretaris besluit het uitgebreide verslag van de vergadering met de constatering, dat de bestuursleden die een versnelling op hun fiets hebben nog net voor twaalf uur thuis konden zijn. Dat wordt te dol, vinden we.

JEL

Verslag jaarvergadering 24 maart 1994

De lezing van de heren Nederend en van Seppen werd voorafgegaan door de jaarvergadering. Er waren ongeveer 80 leden aanwezig. Na de opening van deze vergadering deelde voorzitter Fred Repko mede dat 16 maart j.l. ons erelid de heer Thom Brouns op 81-jarige leeftijd overleden is. Fred Repko memoreerde de verdiensten van de heer Brouns voor onze vereniging en verwees daarbij naar *Eigen Perk* 94-1 waarin uitvoerig aandacht is besteed aan de aanbidding van het erelidmaatschap. Niemand heeft kunnen vermoeden dat de daarbij geplaatste foto een van de laatste van de heer Brouns zou zijn. Namens de vereniging heeft het bestuur bloemen gestuurd en is een brief van deelneming aan de familie verzonden.

Hierna ging de voorzitter over tot de agendapunten, te weten:

Verslag jaarvergadering 1993

Er waren geen op- of aanmerkingen op het verslag van de jaarvergadering van 25 maart 1993. Zij werden aanvaard met dank aan Jan Lamme.

Benoeming nieuwe bestuursleden.

De heren Rob Beker en Henk Lammers werden door de voorzitter voorgesteld. Hij gaf daarbij een korte omschrijving van hun taken binnen het bestuur. Henk Lammers zal het secretariaat op zich nemen. Rob Beker zal ons ondersteunen bij o.a. het publiciteitsbeleid. Na de mededeling dat geen van de leden bezwaar had aangetekend of

tegenkandidaten had voorgesteld, verzocht Fred Repko de vergadering met applaus kenbaar te maken of zij het eens was met de benoemingen. Het applaus volgde.

Jaarverslag secretaris

Wegens ziekte van de secretaris mevr. L. van Keijzerswaard is dit verslag voorbereid en geschreven door de 2e secretaris Cees van Aggelen. Onder dankzegging werd dit verslag aanvaard.

Financieel overzicht

Er waren geen opmerkingen of vragen waarna overgegaan werd naar het hiermee samengaan- de volgende agendapunt:

Verslag van de kascommissie

Namens deze commissie kreeg de heer Jocker het woord. Hij deelde mee dat de controle door 2 van de 3 leden was uitgevoerd. De heer Frisart is het niet eens met de publicatie van de jaarcijfers in *Eigen Perk*, voordat de kascommissie een controle heeft uitgevoerd. Dit bezwaar werd gedeeld door de beide andere leden maar ondanks dat hebben zij de controle uitgevoerd, echter met de volgende aantekening: Bij de volgende controle moeten de jaarcijfers 14 dagen vóór de jaarvergadering beschikbaar zijn voor zowel kascommissie als overige belangstellenden. Op de jaarvergadering zijn deze jaarcijfers beschikbaar voor de aanwezige leden. Nadat de kascommissie zijn fiat heeft gegeven volgt publicatie in *Eigen Perk*. Hierna verklaarde de heer

Jocker dat hij samen met de heer Engwerda het jaarverslag 1993 steekproefsgewijs heeft gecontroleerd en dat zij zich akkoord verklaren.

De voorzitter dankte beide heren en natuurlijk ook de penningmeester voor al het werk dat zij verzet hebben. Gezien het hierop volgende applaus was iedereen het hiermee eens.

Jaarrede voorzitter

Zie elders in dit blad

Rondvraag

De heer Engwerda vroeg of een van de aanwezigen zitting wilde nemen in de kascommissie. De heer F. Meihuizen meldde zich aan.

De heer van der Voort had het gevoel dat er kansen gemist worden om wat meer kennis over het middeleeuwse Hilversum te vergaren. Hij denkt hierbij aan een archeologisch onderzoek op het vrij komende terrein van het "Hof van Holland" en het "gat van de Kerkbrink". De voorzitter had hier alle begrip voor en zei, dat dit reeds een agendapunt is voor de bestuursvergadering van 29 maart a.s.

Hierna sloot de voorzitter deze ledenvergadering.

HWL

De historie heeft toekomst

Jaarrede van voorzitter Fred Repko uitgesproken tijdens de ledenvergadering van 24 maart 1994

Onze historische Kring *Albertus Perk* maakt een sterke groei door. We zijn hard op weg om een ledental van 900 te bereiken. Waaruit is deze toenemende belangstelling te verklaren?

Enige tijd geleden stond in het tijdschrift *Tussen Vecht en Eem* een interessant artikel over de sterke groei van historische verenigingen. Daarin worden enkele plausibele verklaringen voor dit verschijnsel gegeven: er is meer vrije tijd; er zijn betere opleidingen; de beoefening van de lokale historie is geen elite-aangelegenheid meer en de amateurhistoricus wordt door de vakhistorie steeds meer op waarde geschat.

Toch wordt in dit artikel allereerst naar andere oorzaken gezocht van de groeiende belangstelling voor het eigen verleden. De schrijvers zoeken het vooral in het steeds snellere tempo waarin onze samenleving verandert. Het roept een reactie van betrokkenheid op bij de eigen cultuur en natuur die grootschalig bedreigd worden. Hoe meer van het vertrouwde verloren gaat hoe meer de behoefte aan historie.

Daarnaast raakt een historische kring ook direct de eigen lokale identiteit. In heel West-Europa groeit de behoefte om het gewestelijk eigen te benadrukken.

Het komt mij voor dat de schrijvers een juist kader hebben gecreëerd waarbinnen het verschijnsel van de bloei van de historische kringen kan worden verklaard.

Een dergelijk kader betekent tegelijk ook een opdracht voor *Albertus Perk* die niet gering is: bewaarder van het Hilversumse historische erfgoed, zodanig dat een hernieuwde plaatselijke identiteit gevonden kan worden. Hoe wil onze historische kring dat doen?

Publicatiebeleid

Historisch onderzoek door onze leden staat nog steeds voorop. Veel kan daarvan gepubliceerd worden in ons tijdschrift *Eigen Perk*, dat een belangrijke plaats is gaan innemen in de Hilversumse samenleving. Een woord van grote waardering past aan het redactieteam dat onder stimulerende leiding staat van Jan Lamme.

Toch wordt ons nog veel kopij aangeboden dat niet kan worden gepubliceerd. Zo wachten al lang een aantal interessante artikelen over de geschiedenis van de sport in Hilversum op publicatie. In het bestuur gaan stemmen op om te komen tot jaarboeken, waarin langere artikelen kunnen worden opgenomen. De komende tijd zullen wij hieraan aandacht besteden.

Door deze publicaties wordt een belangrijke basis gelegd voor de kennis van Hilversums historie en daarmee kijken we met nieuwe ogen naar de neerslag van deze geschiedenis zoals we die dagelijks om ons heen aantreffen.

Lezingen

Vervolgens zijn ook onze lezingen, die maandelijks worden gehouden, niet alleen een bron van kennis maar ook een mogelijkheid tot con-

tact voor een vaste kern van onze leden. Ook het komende jaar zal kees van Aggelen ons weer verrassen met nieuwe sprekers en excursies.

De groei van onze historische kring leidt er ook toe dat steeds meer beheerders van particuliere archieven bereid zijn deze stukken aan ons ter beschikking te stellen. Tot onze vreugde kan ik u melden dat de heer Veen, tapijtfabrikant en oud-Hilversummer, onlangs heeft aangeboden het archief over de Hilversumse tapijtfabriek Veen aan ons ter beschikking te stellen. Het is ons beleid om archieven, die aan ons worden aangeboden, in beheer te geven aan het Streekarchief.

Historische bebouwing

Tenslotte memoreer ik dat *Albertus Perk* zich ook het komende jaar zal blijven inzetten voor de historische bebouwing en wegenstructuur van Hilversum. Wij willen daarbij niet alleen behouden, maar de historie ook nieuw leven inblazen.

Wij blijven in gesprek met politici, ambtenaren en architecten om te waken voor het karakter van Hilversum zowel bij oud- als bij nieuwbouw. Ook bij de beleidsonderhandelingen voor het nieuwe college hebben wij onze wensen kenbaar gemaakt. Mede dankzij onze deskundige adviseurs Henk Dirx, Roel Leenders en Carlos Scholtena wordt er steeds meer naar ons geluisterd.

Door contacten met anderen, zoals de Winkeliersvereniging STRO en de Bewonerscommissie voor de binnenstad, kunnen wij bovendien onze positie versterken.

Bij de vervulling van deze taken zoekt *Albertus Perk* ook steeds meer de publiciteit omdat brede steun van de bevolking onontbeerlijk is voor het uitdragen en effectueren van onze ideeën. Zowel in de krant, voor de radio en zelfs op de televisie zoals u tijdens Oudjaar heeft kunnen zien.

Niet alleen de toename van taken maar vooral ook de wenselijkheid om die taken steeds beter uit te voeren deed bij het bestuur de vraag rijzen of dit alles nog door vrijwilligers uitgevoerd kan worden. Het komende jaar zal dan ook de discussie op gang moeten komen of de vereniging voor bepaalde taken de weg van semi-professionalisering op moet gaan. Uitgangspunt is echter steeds dat de vereniging als totaal een vrijwilligers organisatie blijft.

In het begin sprak ik over de oorzaken van de bloei van historische verenigingen als houvast in een veranderende omgeving. Een historische kring mag echter niet alleen achteruit kijken, de historie moet ook steeds meer betrokken worden bij het nieuw vorm geven aan Hilversum. De historie wordt zo geen rem op nieuwe ontwikkelingen maar een inspiratiebron.

De historie heeft toekomst!

In Memoriam: Thom Brouns

Op woensdag 16 maart 1994 is ons erelid en oud-voorzitter Thomas Henricus Maria (Thom) Brouns in Hilversum op de leeftijd van 81 jaar overleden. Op maandag 21 maart werd hij in 's-Hertogenbosch begraven.

Thom Brouns was oud-journalist en auteur. Aan het eind van de oorlog was hij betrokken bij de oprichting van Radio Vrij Nederland. Later werkte hij voor de KRO en de Wereldomroep.

In 1975 werd hij de eerste voorzitter van onze historische kring *Albertus Perk*. Hij zorgde voor de eerste publicaties en hield enkele boeiende lezingen. Onder zijn voorzitterschap begon de

groei van de vereniging. Bestuursleden van deze tijd herinneren zich Thom als een echte Bourgondiër, een gezellig causeur bij een goed glas wijn. Het was voor de vereniging een verlies dat hij zich, door familieomstandigheden gedwongen, terugtrok uit het verenigingsleven. We verloren hem wat uit het oog.

Op 27 oktober 1993 werd Thom Brouns tot zijn en onze vreugde benoemd tot erelid van de vereniging. Een verslag van die gebeurtenis trof u aan in het laatste nummer van *Eigen Perk*, met een foto van de uitreiking van de oorkonde. Bij die gelegenheid is ook de bijgaande foto ge-

Thom Brouns tijdens zijn dankwoord bij gelegenheid van zijn benoeming tot erelid op 27 oktober 1993. Vooraan voorzitter Repko en achter hem (met bril) Siem Pos, waarvan de voorgenomen toespraak hieronder is afgedrukt (foto: CvA).

maakt van Thom Brouns tijdens zijn dankwoord. Kort daarna werd hij opgenomen in het ziekenhuis.

Ons medeleven gaat uit naar zijn levenspartner,

zijn kinderen en overige familieleden. Op verzoek is inmiddels een vergroting van bijgaande foto namens het bestuur aan de familie overhandigd.

CvA

Uit de oertijd van "Albertus Perk"

Thom Brouns werd op 27 oktober 1993 tot erelid van "Albertus Perk" benoemd. Bij die gelegenheid had een van de pioniers en erelid van onze vereniging, de heer Siem Pos, een toespraak willen houden. Dat kon door tijdgebrek niet doorgaan. De redactie van dit blad besloot de rede op te nemen in dit blad, maar de publicatie moest door gebrek aan plaatsruimte worden uitgesteld. Met het overlijden van Thom Brouns, de eerste voorzitter van "Albertus Perk", plaatsen we daarom hier het verhaal van Siem Pos over de wordingsgeschiedenis van onze vereniging en de rol daarin van Thom Brouns.

Bij de benoeming van Thom Brons tot erelid van de kring is het goed om even stil te staan bij het

ontstaan van onze kring. Al in de vijftiger jaren bestond de afdeling Hilversum van de Nederlandse Genealogische Vereniging en de afdeling 'Naerdincklant' van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland. Bij deze afdelingen bevonden zich belangstellenden die zich bezig hielden met bestudering van de geschiedenis van het land tussen Vecht en Eem, zowel op het historische-, archeologische- als genealogische vlak.

Uit beide afdelingen formeerden zich studiegroepen met de bedoeling zich wat meer te verdiepen in de historie van Hilversum en omgeving. Onder voorzitterschap van dr P.W. de Lange kwam deze groep regelmatig bijeen.

Ondergetekende herinnert zich (met wegla-

ting van titels) de namen van boekhandelaar Van der Horst, zijn collega Renou van Schaafs boekhandel, de leraar Smorenburg, baron van Boetzelaar, de historicus van der Aa, de heer Farwerck (een van de oprichters van het Goois Museum), de bankier Hoogland, de heer Schipper van de papierhandel aan de Neuweg, Voogsgeert, hoofdonderwijzer te Nieuw Loosdrecht, Freese, een bekend inwoner van Oud-Loosdrecht, Cees Boekschoten, de man van de Hilversumse cartografie, journaliste Marx-van Ankum, de heer Simons. Enkele namen zijn mij ontscoten. Naar ik meen waren er ook nog leden uit Bussum en Naarden.

Huiskamerbijeenkomsten

De studiegroep kwam regelmatig bijeen ten huize van een der leden. Gedachten werden uitgewisseld en leden hielden om beurt een lezing over een historisch onderwerp. Veelal werd hiervan tijdens vergaderingen van de genealogische vereniging verslag uitgebracht. De bijeenkomsten hadden een gezellig en leerzaam verloop, al was de rook er soms te snijden. Een dilemma voor een niet-roker.

De gedachten gaan terug naar o.a. het huis van Hoogland aan het Laapersveld. Ons verblijf in de winkel van Schipper aan de Neuweg, wel niet zo gezellig maar toch geheel geanimeerd. De bijeenkomsten bij Renou boven Schaafs boekhandel en bij Van der Horst achter de boekhandel in de Havenstraat. Niet te vergeten de vergaderingen bij Voogsgeert in Nieuw-Loosdrecht naast de school met de bijbel. Voogsgeert beloofde ons steeds dat wij zijn archief mochten inzien – zijn vader, ook hoofdonderwijzer, had zich lange tijd bezig gehouden met de historie van de Loosdrechten – maar daar kwam nooit iets van. Het 'waarom' werd nooit duidelijk. Maar hij was een geboren verteller. Ook bij Freese in Oud-Loosdrecht kwamen wij bijeen. Freese hield ons bezig met verhalen te vertellen uit de *Chronique Scandaleuse* van Oud-Loosdrecht. Mooie verhalen en er werd nog al wat gelachen.

De voorloper van de Hilversumse historische kring groeide en het was niet meer doenlijk om in een huiskamer bijeen te komen. Er moest worden omgezien naar een grotere gelegen-

heid. Door tussenkomst van Cees Boekschoten werd die gevonden in een dependance van het raadhuis aan de Koninginneweg. Een hele vooruitgang maar minder gezellig. Gelukkig was er een keuken en kon er voor koffie worden gezorgd.

Intussen informeerde De Lange of ik niet het voorzitterschap van de studiegroep van hem wilde overnemen. Maar ja, wie was ik om dit te doen? Na enig beraad en met instemming van de groep werd hiertoe toch besloten. Tevens werd Mr Simons benoemt tot secretaris en Boekschoten tot penningmeester.

Er was echter een ding dat ik mij had voorgenomen, de groep moest binnen de kortst mogelijke tijd uitgroeien tot een historische vereniging. Ook in de omgeving waren inmiddels de contouren van enkele historische verenigingen zichtbaar geworden. Jaarboeken van andere verenigingen waren een inspirerend voorbeeld.

De oprichting van "Albertus Perk"

Het werd tijd om pogingen in het werk te stellen om te komen tot oprichting van een historische kring Hilversum. Op een der bijeenkomsten van de studiegroep werd dit een agendapunt. Ondergetekende had wat documentatie rondgedeeld op welke wijze hij dacht dat zo'n kring moest draaien en hoe men e.e.a. aan gegevens zou kunnen gaan documenteren, alsmede de werkzaamheden welke hieraan waren verbonden. Na discussie en stemming bleek de meerderheid geen belangstelling te kunnen opbrengen voor het oprichten van een historische kring, waarop de voorzitter, secretaris en penningmeester meenden hun functie te moeten beëindigen. Einde studiegroep derhalve.

Het zaad was echter gestrooid en het ontkiemde toch. Boekschoten beheerde de overgebleven penningen in een sigarettendoosje totdat betere tijden zouden aanbreken. En dat gebeurde.

Telefoontje van De Lange: hij had een paar kennissen gevonden die wel zitting zouden willen nemen in een bestuur van een op te richten historische kring. Of ik dan maar even het voorzitterschap op mij zou willen nemen. Hoewel ik eerst toestemde leek het me bij nader inzien beter om een ander te vinden.

Nu was Thom Brouns al enige jaren secretaris van de afdeling 'Naerdincklant' terwijl ik voorzitter was. Het leek mij goed om Thom eens te bellen. Thom was ook nog eindredakteur van het periodiek 'Westerheem' van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland waar hij het druk genoeg mee had. Na enig overleg accepteerde Thom niettemin en werd er een bijeenkomst bijeengeroepen ten huize van Ir Vrijlandt tezamen met kandidaat leden voor een bestuur. De aanwezigen kwamen tot overeenstemming en de oprichting van de Hilversumse Historische kring was een feit. Thom Brouns werd voorzitter, ondergetekende onder-voorzitter, mevrouw Drs Trees Verdegaal-Ruhe secretaris, Cees Boek-

schoten penningmeester, Dr De Lange en Ir Vrijlandt werden bestuursleden. Het was 14 mei 1975.

Een van de eerste activiteiten van de voorzitter was het volschrijven en rondsturen van een mededelingenblad, de voorganger van *Eigen Perk*. En aan dit mededelingenblad is het te danken dat de opgerichte historische kring kon gaan groeien en dat tot heden nog steeds doet.

Het is mij daarom een oprechte vreugde dat Thom Brouns nu is benoemd tot erelid.

Siem Pos

Aandacht voor dorps Hilversum groeit

In ons laatste nummer (*Eigen Perk* 1994-1, pag. 9-12) hebben wij onze bezwaren uiteen gezet tegen de bouwplannen in enkele kwetsbare gebieden van Hilversum, waar de dorpse structuur en bebouwing nog terug te vinden zijn.

In dat verband heeft *Albertus Perk* verschillende activiteiten ontwikkeld waarover wij de lezer verslag willen doen:

- 26 februari: een discussie voor Omroep Hilversum tussen de wethouder voor de binnenstad H.J. Walch en onze voorzitter Fred Repko.
- 4 maart: een interview met Fred Repko in De Gooi- en Eemlander.
- 4 maart: de verzending van een brief aan de politieke onderhandelaars voor het nieuwe beleidsprogramma van de raad (zie elders), waaraan door de Gooi- en Eemlander en De Woonbode aandacht is besteed.
- 8 maart: een overleg tussen ambtenaren van de gemeentelijke binnenstadswerkplaats, Cor Paauwe (architect van het project Kampstraat/ Spoorstraat) en een bestuursdelegatie van *Albertus Perk* samen met adviseurs.
- 15 maart: een overleg tussen Paul de Ley, architect van het project vóór De Jonge Graaf van Buuren en een bestuursdelegatie.
- 17 maart: inspraak door onze voorzitter bijgestaan door onze adviseur Roel Leenders op het ontwerp-bestemmingsplan Spoorstraat/ Kampstraat.

Al deze initiatieven waren erop gericht om alle betrokkenen eraan te herinneren dat er door de raad een besluit is genomen om Hilversum als stad en dorp verder te ontwikkelen. Wil de gemeente geloofwaardig overkomen dan dienen uit dit besluit de consequenties te worden getrokken om naast het stadse eveneens ook het dorpse karakter serieus te nemen zowel bij behoud van monumenten als bij nieuwbouw.

Een aantal indrukken blijven na de vele gesprekken hangen:

- over de stedenbouwkundige en architectonische uitdaging die de spanning tussen dorp en stad met zich meebrengt, is nog weinig nagedacht;
- de discussie die *Albertus Perk* aanzwengelt om het tweezijdige karakter van Hilversum te bewaren wordt door deskundigen positief opgepakt;
- toch vindt in Hilversum sluipenderwijs een proces plaats van verstedelijking (hoge, gesloten gevelwanden met platte daken) dat ook door betrokkenen (politici, ambtenaren, opdrachtgevers, ontwerpers) als niet gewenst of als verarming (vervlakking, monotonie) wordt ervaren.

Albertus Perk is van mening dat in dat onbedoelde proces sturend moet worden ingegrepen: een taak voor gemeenteraad en college.

Het bewaren van het karakter van Hilversum is ook in het belang van degenen die daar wonen,

De Biersteeg, gezien vanaf de Groest. Als het bouwplan Kampstraat in de huidige vorm doorgaat, zal deze steeg met zijn kleinschalige dorpsbebouwing worden afgesloten met een massieve muur (foto JEL).

winkelen en recreëren: een historische kern is aantrekkelijk. Om die reden hebben wij ook contact gezocht met de winkeliersvereniging STRO en de bewonerscommissie Binnenstad om te bezien hoe die karakteristieke historische kern weer nieuw leven kan worden ingeblazen.

Dit karakter wordt door onze deskundigen getypeerd met termen als: losse ruimtelijke structuur; diversiteit en fragmentatie; verschillende bouwvormen en bouwstijlen; grillige, hoekige rooilijnen; uiteenlopende bouwmassa's ten opzichte van elkaar; afwisseling tussen open en gesloten wanden.

Het is naar onze mening van het grootste belang deze elementen als positieve kwaliteiten te waarderen en als uitgangspunt te nemen bij de ontwikkeling van stedenbouwkundige plannen. Dit in tegenstelling tot het ontwerp-bestemmingsplan Spoorstraat/Kampstraat waarin deze elementen als negatief worden opgevoerd.

Als resultaat van deze initiatieven kunnen de volgende nieuwe ontwikkelingen worden gemeld:

1. Met Cor Paauwe, de architect van het plan Spoorstraat/Kampstraat, zal het gesprek worden voortgezet op basis van het gezamenlijk ge-

deelde uitgangspunt dat ook bij nieuwbouw de specifieke Hilversumse kenmerken ontwikkeld moeten worden.

2. Tegen het ontwerp-bestemmingsplan Spoorstraat/Kampstraat hebben wij bezwaar gemaakt. De maximaal toegestane bouwhoogte van de Kampstraat moet volgens ons 10 meter zijn in plaats van 17 meter zoals thans voorgesteld. Dit volumeverlies is aan de Schapenkamp te compenseren door een stedelijke bouwhoogte aldaar.

Verder hebben wij bezwaar tegen de gesloten en afgeronde rooilijn aan de Kampstraat. Het door de raad aanvaarde binnenstadsplan noodzaakt daartoe niet: rooilijnen zijn slechts de uiterste bebouwingsgrens, ze zijn indicatief en kunnen binnenwaarts worden aangepast.

3. Over de randvoorwaarden van het gebied Wagenmakersplein zal nader overleg gepleegd worden tussen de binnenstadswerkplaats en *Albertus Perk*.

4. Met architect Paul de Ley van de nieuwbouw vóór De Jonge Graaf van Buuren zal eveneens verder worden gepraat omdat in de nieuwe versie van zijn plan slechts enkele ondergeschikte aanpassingen zijn aangebracht, zoals een ho-

gere poort als toegang tot de Laanstraat. Het oorspronkelijke concept, waartegen van vele kanten zoveel bezwaar werd gemaakt, is echter gehandhaafd. De gesloten, afgeronde en platte gevelwand blijft. Een goede architect met een

verkeerde opdracht!

Al met al blijven wij stug doorgaan op de ingeslagen weg. En vanzelf houden wij onze leden op de hoogte.

FFMR

Onze aanbevelingen voor de nieuwe gemeenteraad

Met de felicitaties voor de verkiezing in de gemeenteraad heeft *Albertus Perk* de fracties van de politieke partijen een aantal bouwstenen aangeboden voor het komende beleidsprogramma. Dat gebeurde nog voor de onderhandelingen begonnen over de inhoud van het beleid en de vorming van een nieuw college. De kort geformuleerde aanbevelingen hadden betrekking op de drie onderwerpen, die ook in de forumdiscussie van 8 februari j.l. centraal stonden.

Ontwikkel kern Hilversum als stad én dorp

Hoewel de verstedelijking door lijkt te gaan, herinneren we de raad aan haar uitspraak dat de Hilversumse kern als stad én dorp moet worden ontwikkeld. Om die keuze geloofwaardig te maken zullen gebieden moeten worden aangewezen die het dorpse karakter moeten behouden. Wij stellen voor om dorpse gebieden aan te wijzen en wel: het gebied tussen Kerkbrink, Langestraat, Laanstraat, Herenstraat en Veerstraat; het gebied Groest, Biersteeg, Kampstraat, Spoorstraat en dat van de Bussumerstraat met Doelenstraten (Wagenmakersplein).

In deze gebieden moeten monumenten en waardevolle ensembles worden gespaard en mag het wegenpatroon met brinken en driften niet worden aangetast door verkeersmaatregelen of het verleggen van rooilijnen.

Beeldkwaliteitsplannen zullen voor deze gebieden moeten worden opgesteld, waarin richting wordt gegeven aan verantwoorde nieuwe architectuur in relatie tot de historische omgeving.

Albertus Perk wil in samenwerking met de winkeliersvereniging *STRO* en de bewonerscommissie Binnenstad plannen ontwikkelen voor revitalisering van deze gebieden, waardoor ze voor wonen, werken, winkelen en recreatie weer aantrekkelijk worden.

Spaar de villawijken

Het cultuur-historisch belang van de villawijken wordt bedreigd. Woonverdichting en gestapelde woningbouw moeten worden beëindigd door in de bestemmingsplannen de ruime omkadering met wijzigingsbevoegdheid te schrappen.

De bestemming moet weer plaatsvinden aan de hand van de huidige rooilijnen. Woonbestemming moet daarbij voorop staan.

Doe meer aan monumentenzorg

Hoewel er enkele grote restauraties succesvol zijn verlopen of nog verlopen (*A. Roland Holst*-college, Raadhuis) vindt *Albertus Perk* dat in de stedenbouw de monumentenzorg en de Monumentencommissie te weinig zijn betrokken.

In de van rijkswegge gepropageerde 'marktgerichte aanpak' is naar ons idee ruimte voor een exploitabel gebruik van monumenten, waarbij de gemeente een nieuwe rol als 'toezichhoudend regisseur' wordt toegedacht (zoals bijvoorbeeld bij Gooiland). De nieuwe vorm van de zorg vraagt om een inventieve wijze van financieren en begroten.

Er dient voorzichtig te worden omgegaan met ons cultureel erfgoed. Waardevolle en beeldbepalende gebouwen zoals een aantal kerken (b.v. Clemens- en Tesselschadekerk) moeten – waar enigszins mogelijk – worden behouden.

De ambtelijke ondersteuning van de monumentenzorg in Hilversum is onvoldoende. Dat wrekt zich in een stad die doorgaat voor het 'Mekka van de jonge bouwkunst'.

Met de constatering dat het historische karakter van Hilversum op het spel staat, biedt *Albertus Perk* aan om in dit opzicht de gemeenteraad en het college met raad en daad terzijde te staan.

Het bestuur van "Albertus Perk"